

Brussel, 17 maart 2017
(OR. en)

7064/17

Interinstitutionele dossiers:

2016/0106 (COD)

2016/0105 (COD)

2016/0357 (COD)

LIMITE

FRONT 108

VISA 90

SIRIS 43

DAPIX 74

DATAPROTECT 33

CODEC 332

COMIX 175

NOTA

van: het voorzitterschap

aan: het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad/het Gemengd
Comité (EU-IJsland/Liechtenstein/Noorwegen/Zwitserland)

Betreft: Maatregelen inzake informatietechnologie (IT) in verband met grensbeheer
a) Inreis-uitreissysteem (EES)
b) Europees Systeem voor reisinformatie en -autorisatie (ETIAS)
= Voortgangsverslag

I. INLEIDENDE OPMERKINGEN

Een sterk en doeltreffend grensbeheer is een essentieel onderdeel van een goed functionerend Schengengebied. Het moet gebaseerd zijn op een solide IT-architectuur die, enerzijds, de veiligheid van het Schengengebied helpt versterken en, anderzijds, de doeltreffendheid en de snelheid van de grenscontroles doet toenemen.

Om die doelstellingen te bereiken, heeft de Commissie twee wetgevingsvoorstellen (betreffende het inreis-uitreissysteem (EES) en betreffende het Europees Systeem voor reisinformatie en -autorisatie (ETIAS)) ingediend, respectievelijk in april en in november 2016; die voorstellen zijn in de afgelopen maanden in de voorbereidende instanties van de Raad besproken, en de Europese Raad heeft periodiek herinnerd aan het belang ervan en heeft ambitieuze tijdschema's voor de aanneming vastgesteld.

Dit verslag, dat door het voorzitterschap wordt ingediend, strekt ertoe de balans op te maken van de vooruitgang die bij de bespreking van de bovengenoemde dossiers is geboekt, en de volgende stappen aan te geven.

II. INREIS-UITREISSYSTEEM

Er is aanzienlijke vooruitgang geboekt met het EES-dossier, dat bestaat uit twee ontwerpverordeningen, de eerste tot instelling van het EES en de tweede tot wijziging van de Schengengrenscode (Verordening (EG) nr. 2016/399) teneinde rekening te houden met de invoering van het nieuwe systeem. Voortbouwend op de werkzaamheden van de twee voorgaande voorzitterschappen werden de belangrijkste uitstaande kwesties aangepakt, en op 2 maart 2017 werd met een zeer ruime meerderheid aan het Coreper mandaat verleend om interinstitutionele onderhandelingen aan te vatten (doc. 6960/17). Bij die gelegenheid hechtte de Raad een verklaring over de ruimere kwestie van de toegang van rechtshandhavingsautoriteiten tot JBZ-gegevensbanken aan de notulen van het Coreper.

Het mandaat vormt een solide basis om onderhandelingen met de medewetgever te beginnen. Het komt tegemoet aan de belangrijkste bezwaren die de delegaties hebben geuit tijdens de 11 maanden durende besprekingen welke tot de goedkeuring van het mandaat hebben geleid, met name betreffende de kwestie van de territoriale werkingssfeer van de verordening, de berekening van de duur van het verblijf, de voorwaarden voor toegang tot de gegevensbank door rechtshandhavingsautoriteiten, het naast elkaar bestaan van bilaterale overeenkomsten en het EES, en de overdracht van gegevens naar derde landen of lidstaten die de verordening niet toepassen of het systeem niet gebruiken.

Het Europees Parlement heeft ook zijn standpunt ten aanzien van het dossier bepaald: de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (LIBE) keurde op 27 februari 2017 haar verslag goed en besloot met een ruime meerderheid om onderhandelingen met de Raad op basis van dat verslag aan te vatten (de plenaire vergadering van het EP bevestigde dit resultaat via een stilzwijgende procedure die op 14 maart 2017 is voltooid).

Er is een voorlopig akkoord over een kalender voor de trialogen. Er zijn vier politieke en zeven technische trialogen gepland; de eerste politieke dialoog zal volgens de planning op 23 maart 2017 plaatsvinden. De twee medewetgevers en de Commissie zijn het erover eens dat de algemene doelstelling moet zijn om uiterlijk eind juni 2017 tot een politiek akkoord te komen, zoals in december laatstleden door de Europese Raad is aangegeven, en door de voorzitter van de Europese Raad in zijn conclusies van 9 maart 2017 wordt herhaald. Het voorzitterschap, dat vastbesloten is de delegaties regelmatig op de hoogte te houden van de ontwikkeling van de onderhandelingen en indien nodig om een herzien mandaat zal verzoeken, zal zijn uiterste best doen om deze ambitieuze doelstelling te halen.

III. ETIAS

De Groep grenzen besprak de bepalingen van het ETIAS-voorstel tijdens haar vergaderingen op 20-21 december 2016, 9-10 januari 2017, 6-7 en 27-28 februari 2017.

In het kader van de eerste lezing gaf de Commissie een uitgebreide presentatie over de budgettaire aspecten van het voorstel. Naar aanleiding van de opmerkingen en vragen van de delegaties met betrekking tot een aantal elementen van die presentatie, werd overeengekomen dat de Commissie verdere informatie en toelichtingen zou verstrekken over bepaalde aspecten van de kosten en inkomsten van ETIAS.

Het voorzitterschap gaf andere belangrijke kwesties aan die moesten worden verduidelijkt en waarover een beslissing moest worden genomen vooraleer herziene tekstvoorstellen aan de delegaties konden worden voorgelegd. Het voorzitterschap stelde derhalve een discussienota op, en de delegaties werd verzocht opmerkingen over de nota te maken. De kwesties die het voorzitterschap aan de orde stelde, hadden betrekking op de verdeling van bevoegdheden tussen Frontex en de lidstaten, de definitie van "verantwoordelijke lidstaat" wat betreft de beslissing tot afgifte van een reisautorisatie, en de duur van een reisautorisatie.

Uit de besprekingen op het niveau van de groep is duidelijk gebleken dat een ruime meerderheid van de delegaties kon instemmen met de verdeling van bevoegdheden van het Commissievoorstel, terwijl in dit stadium geen conclusie kon worden getrokken wat betreft een voorkeur voor de duur van een reisautorisatie, aangezien deze kwestie verband houdt met andere elementen van het voorstel die nog niet zijn geregeld (zoals het bedrag van de leges voor de reisautorisatie of mogelijke regelmatige herbeoordelingen van reisautorisaties).

Wat betreft de definitie van "verantwoordelijke lidstaat" waren de delegaties verdeeld in twee groepen: een groep gaf er de voorkeur aan dat de lidstaat van eerste binnenkomst de verantwoordelijke lidstaat zou zijn, zoals ook door de Commissie wordt voorgesteld, terwijl de tweede groep de cruciale rol onderstreepte van de lidstaat die aan de oorsprong ligt van een signalering die een treffer oplevert.

Aangezien deze kwestie moest worden opgelost om vorderingen te kunnen maken met verscheidene cruciale bepalingen van het voorstel, onder meer betreffende de kwestie van beroepen die worden ingesteld tegen de beslissing van de lidstaat, formuleerde het voorzitterschap een mogelijke oplossing die rekening hield met de bezwaren en voorbehouden van de lidstaten. Die oplossing werd besproken in het Strategisch Comité immigratie, grenzen en asiel (Scifa) op 14 maart 2017, met het doel een duidelijk en eenvoudig systeem voor toewijzing van verantwoordelijkheid tussen de lidstaten in te stellen. Een meerderheid van de delegaties gaf aan dat het voorstel van het voorzitterschap in de goede richting ging.

Opgemerkt zij dat verscheidene andere kwesties ook uitvoerig zijn besproken op het niveau van de groep, onder meer:

- het toepassingsgebied van de verordening;
- de ETIAS-watchlist en de screeningregels;
- de toegang tot de ETIAS-gegevens;
- de interoperabiliteit van ETIAS met andere systemen en gegevensbanken.

In overeenstemming met de conclusies van de voorzitter van de Europese Raad van 9 maart 2017 is het voorzitterschap voornemens de werkzaamheden inzake dit dossier te bespoedigen teneinde uiterlijk in juni 2017 tot een akkoord tussen de lidstaten te komen.

IV. CONCLUSIES

Het voorzitterschap verzoekt de Raad nota te nemen van dit voortgangsverslag.